

Suurejooneline

Järgmisel neljapäeval, 27. aprillil on "Estonia" kontserdisaalis orkestrantide, koorilauljate ja solistide, aga ka kuulajate read tavalisest kindlasti tihedamad. Teostub "Eesti Kontserdi" tänavuse hooaja grandioossemaid ja pretensioonikamaid projekte — G. PUCCINI ooperi "TURANDOT" kontsertettekanne.

ERSO-t koos lisajõududega, Estonia Teatri koori ja soliste juhatab riikliku sümfooniaorkestri peadirigent ARVO VOLMER, kes 1994/95 jagab end ERSO, "Estonia" orkestri ja Oulu Linnaorkestri vahel.

"See on esimene hooaeg sümfooniaorkestris, mille olen kujundanud oma nägemuse kohaselt," räägib A. Volmer. "Lisaks juhatan Oulu orkestrit, mille tööpõld on osalise kaadrivahetuse tõttu ehk veidi kaootilisem. Hooaeg on minu jaoks väga õpetlik, sest varem pole mulle avanenud võimalust korraldada orkestrite tööd oma nägemuse järgi."

Arvo Volmer ei nõustu väitega, et ERSO "head ajad" on möödunud. Kõik sõltub peadirigendi muusikanägemusest ja publiku hetkevajadusest. "Mängida Haydnit, nagu aastate eest, ei paku enam kellelegi, ei interpreetidele ega kuulajale, elamust. Püüdlen selle poole, et näidata erinevaid, vahel ootamatuidki seoseid muusikas, siduda esmapilgul ühendamatuid nähtusi," tutvustab dirigent repertuaari koostamise põhimõtteid. Selle kinnituseks piisab vaid heita pilk ERSO käesoleva hooaja kavalehele.

Alanud aastal on töö Arvo Volmerit viinud kokku mitme muusikamaailmas arvestatava suurusjärgu orkestriga. Nii algas hooaeg Helsingi Linnaorkestri ees, järgnesid küllalisesinemised Malmö Sümfooniaorkestriga (mille peadirigent on Paavo Järvi) Stockholmi maailma muusika päevadel, lisaks maailmaesiettekannetega kontserdid Rootsis ja Taanis. Aeg-ajalt seisab Arvo Volmer ka Estonia Teatri dirigendipuldis, juhatamaks "Boheemi", "Albert Herringi" ja "Don Carlo" etendusi.

"Oulu orkestri repertuaari dikteerib koosseis, mis on märksa väiksem kui ERSO-l. Lisaks tõsiasi, et Oulu on Tallinnast mitmeid kordi väiksem linn, repertuaar ei tohi korduda nii lühikeste tsüklitena kui Tallinnas. Samas on Oulu ka konservatiivne linn, seal armastatakse rohkema Tšaikovskit, Beethoveni jne., s.t. meloodiarikaste heliteoste autoreid. Sellest tingituna on orkester viimasel ajal liiga palju mööda "mäeharju" käinud — ei saa enam ühtki tuntumat sümfooniat mängida," räägib A. Volmer tööst peadirigendina Oulu Linnaorkestris.

"Peab otsima tuntud heliloojatelt vähemängitavaid teoseid. See informeeriks kuulajat enam. Soome heliloojatest esitame rohkem Kokkoneni, Sallineni, mitte niivõrd Sibeliusi, järgmiseks hooajaks püüame ka paar esiettekannet saada. Loomulikult kõlab Brahms, Prokofjev.

Kuna Oulu ümber on palju väikesi orkestreid, üritame nendegagi koostööd teha. Näiteks mängime mais Rovaniemi orkestriga Mahleri "Poisi võlusarve", tutvustab A. Volmer.

1994/95. hooaja "verstapostideks" peab ta enda jaoks veebruaris toimunud R. Straussi "Kangelaselu" ettekannet ERSO-ga, möödunud nädala J. Brahmsi "Saksa reekviemi" Oulu orkestriga ja loomulikult "Turandoti" kontsertesitust. "Tegelikult on viimase aja kontsertidega põhjust vähemal või rohkemal

"Turandot" "Estonia" kontserdisaalis

Paevaleht 21. IV 95

• ERSO peadirigent ARVO VOLMER.

määralt rahul olla. Kõik tundub kulgevat tõusujoones, ka ERSO mängib aastataguste esinemistega võrreldes märksa paremini," on Arvo Volmer positiivselt meelestatud ning arvab, et on nüüd dirigendina valmis pöörduma ka Mozarti ja Beethoveni juurde,

kelle muusika vaid publikule petlikult lihtsana võib tunduda.

"Kangelaselu" oli heliloojale endalegi omamoodi verstaapost, olles ka dirigendile väga nõudlik teos. Mitte selle juhatamine, vaid ettevalmistamine nii, et orkester tun-

neks end küpsena helitööd esitama, on raske. Peagi kõlavast "Turandotist" peaks aga kujunema tõeline muusikaelu tipp-sündmus," on ERSO peadirigent veendunud.

Eesti oludes on ainuvõimeline esitada "Turandoti" kontserdina — lavastuseks Esto-

nia Teatri ruumist, kahjuks ka lauljatest ei piisa. Maailmaski ei kuulu "Turandot" enim lavastatavate teoste hulka. "Kasutame palju lisajõude, ehkki neid peaks rohkemgi olema. Selle ooperi võlu seisneb muusika grandioossuses, võimsates helimassides.

"Turandot" on ka solistidele väga nõudlik teos, sellega edukalt toime tulijaid polegi nii palju, rääkimata sellest, et Eestis on sobivaid hääli vaid üksikud," nendib dirigent. Nii on solistide seltskond rahvusvaheline, mis osalt tingitud ka sellest, et mõnigi kohalik laulja, kellele partii sobiks, viibib kontserdi ajal paraku mujal. "Prints Kalafi osa oleks võinud laulda Vello Jürna, nüüd aga toome tenori hoopis Itaaliast. Bass tuleb Venemaalt, nagu ka printsess, kes on Moskva Suure Teatri noor solist," tutvustab A. Volmer solistide koosseisu. Eesti ooperilauljatest osalevad Pille Lill, Rostislav Gurjev ja Tarmo Sild.

Arvo Volmeri arvates on sellel ooperil veider, ent lumiv aura, mis tuleneb ootamatult julmast, samas väga inimlike aktsentidega süžeeist. "Muinasjutuaineline "Turandot" jäi Puccini viimaseks ooperiks. Ta suri, kui viimistleda jäi veel 30 lehekülje jagu visandeid, s.t. alates orjatar Liu enesetapust.

"Turandoti" esiettekanne toimus 25. aprillil 1926, see- ga tähistame peaaegu 100. sünnipäeva," lisab dirigent.

Kui teiste muusikašedöövrite puhul säilib kontserdist ilmajäämisel publiku hinges väikegi lootus, et seda hiljemgi kontserdisaalis elavas ettekandes kuulda võib, siis "Turandoti" kantakse ette tõesti vaid korra. Vähemalt eelseisva poolsajandi jooksul, arvab Arvo Volmer.

MADLI PARTS